در «چاردیواری» بخوانید:
چالش‌های زنان سرپرست خانوار

گزارشی از پشت‌پرده خط خوردن طارمی
مشکلم را با اسکوچیچ حل می‌کنم

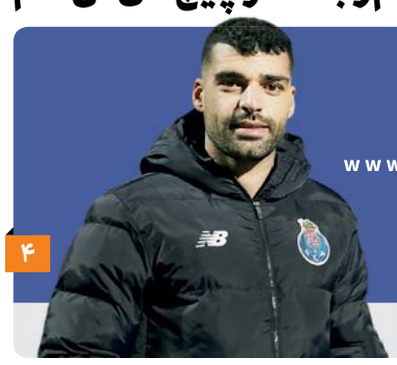

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir
دوشنبه ۱۷ آبان ۱۴۰۰ | ۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۶۰۷۳ | استان تهران و البرز ۳۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۰۰۰ تومان | Monday - November 8, 2021

۴

عکس: روابط عمومی شبکه نسیم | ۶ |

موج هشتم خنده

همه چیز درباره فصل جدید خندوانه که از امشب راهی آنتن می‌شود

تحلیلگران امنیتی از حضور نامحسوس نیروی مخفی آمریکا در اعتراضات عراق سخن می‌گویند که هدف آن، ایجاد بحران‌های داخلی در این کشور است

نقش ارتش سری در بحران عراق

مقامات عراقی مدعی ترور ناموفق مصطفی الکاظمی در منطقه سبز بغداد شدند

۸

طبق نظرسنجی مرکز «گمان» که موافق براندازی جمهوری اسلامی است، ایرانیان نظر مطلوبی درباره قدرت‌های جهانی ندارند

نه به حرف زور!

چرا مطابق نظرسنجی گروه گمان ایرانیان نظر مطلوبی درباره قدرت‌های جهانی و نظم حاکم بر جهان ندارند؟ چرا ایرانیان با حرف زور مخالفند؟ گمان یک مرکز افکارسنجی در هلند است که توسط ایرانیان موافق براندازی جمهوری اسلامی هدایت می‌شود. این مرکز نظرسنجی‌هایش را به صورت اینترنتی انجام می‌دهد و نتایج آنها را معنادار و قابل تعمیم به کل ملت ایران می‌داند. آنها با تیم سایفون - که فیلترشکن‌هایش برای مردم آشناست - یک نظرسنجی انجام داده‌اند و از ایرانیان درباره رابطه با جهان پرسیده و پاسخ‌ها را با نیروی یک مرکز تخصصی هلندی ارزیابی کرده‌اند. ایرانیانی که در این نظرخواهی شرکت کرده‌اند خواه‌ناخواه چند ویژگی دارند؛ یک: به اینترنت دسترسی دارند، علاقه‌مند هستند که درباره موضوعات سیاسی اظهارنظر کنند و و از همه مهم‌تر این‌که علاقه‌مند هستند...

۲

گفت‌وگو با مدیرعامل شرکت تولیدکننده نخستین خودروی برقی ایرانی درباره شایعات پیرامون این خودرو

اکسیژن برقی استارت زد

۱۵

جام جم در گفت‌وگو با کارشناسان اقتصادی، نظر موافقان و مخالفان ارز ترجیحی را بررسی می‌کند

ارز ترجیحی؛ تهدیدات و ترجیحات

۳

صاحبنظران درباره قول رئیس جمهور و رئیس سازمان محیط‌زیست برای احیای دریاچه ارومیه می‌گویند

نقشه نجات دریاچه

۱۳

با تزریق دوز سوم واکسن به سالمندان می‌توان امیدوار بود که پیک‌های آینده کرونا به شدت پیک پنجم نباشد

دوپینگ سوم علیه کرونا

۱۸

یادداشت

توطئه چهل دزد بغداد

حنیف غفاری
دبیرگروه بین‌الملل

شلیک مستقیم به معترضان به نتایج انتخابات سراسری اخیر در عراق و طرح ادعای حمله پهپادی و تروریستی ناموفق به منزل مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر این کشور، هر دو پدیده‌هایی هستند که نمی‌توان نگاه ساده‌انگارانه‌ای نسبت به آنها داشت. صورت مساله این است که عده زیادی از شهروندان عراقی نه تنها در خصوص چگونگی برگزاری انتخابات پارلمانی این کشور و نتایج اعلام‌شده اقناع نشده‌اند، بلکه خواستار شفاف‌سازی دولت بغداد در خصوص زیرساخت‌های سایبری و امنیتی سیستم متمرکز الکترونیکی انتخابات هستند. زیرساخت‌هایی که دو کشور انگلیس و امارات نقش اصلی را در طراحی آن داشته‌اند: دو کشوری که هیچ‌گاه خواستار ایجاد امنیت پایدار سیاسی در عراق و فراتر از آن، موفقیت گروه‌های مخالف حضور نظامی آمریکا در انتخابات سراسری آن نبوده‌اند.

در چنین شرایطی عده‌ای از تظاهرکنندگان که اکثرا طرفداران مقاومت عراق و مخالفان اشغالگری در این کشور بوده‌اند، در منطقه سبز بغداد توسط افراد مشکوک به گلوله بسته می‌شوند و کمتر از ۴۸ ساعت پس از آن و در حالی که افکار عمومی خواستار پاسخدهی دولت مصطفی الکاظمی در قبال این حادثه بوده‌اند، خبر حمله تروریستی به منزل نخست‌وزیر عراق منتشر می‌شود.

آنچه در این میان موضوعیت دارد، صحت یا سقم ماجرا و ماهیت حمله تروریستی به منزل نخست‌وزیر عراق نیست. موضوع و پدیده‌ای که امروز نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت، به بازی برخی سیاستمداران عراقی در زمین کاخ سفید باز می‌گردد: سیاستمدارانی که قصد دارند به هر شکل ممکن و به بهانه حضور مستشاری یا حضور اقتصادی یا آموزش نیروهای عراقی، اشغالگران آمریکایی را در خاک کشور خود حفظ کنند و حتی برای توجیه این مساله، به تروریست‌های تکفیری داعش اجازه تردد آزادانه در برخی نقاط کشور خود را می‌دهند.

سیاستمداران عراقی که امروز خود را در تقابل مطلق با گفتمان مقاومت قرار داده‌اند، نباید فراموش کنند که بایدن حتی نسبت به آنها نیز نگاه ابزاری و محدودی دارد. طرح چندپاره کردن عراق و تبدیل آن به سه کشور شیعه‌نشین، سنی‌نشین و کردنشین، اولین بار به‌صورت رسمی و صریح از سوی جو بایدن رئیس‌جمهور فعلی و معاون اسبق کاخ‌سفید مطرح و به یک مبنای استراتژیک در حوزه سیاست خارجی آمریکا تبدیل شد. بایدن همان ابتدای اشغال عراق(بین سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ میلادی) از این طرح پرده برداشت. این طرح اکنون حکم یک نقشه راه را در سیاست‌های منطقه‌ای آمریکا دارد. از این رو در رصد و مهار این بازی خطرناک باید روی نقطه ثقل حریف متمرکز شد. پس از شهادت مظلومانه سردار حاج قاسم سلیمانی و شهید ابومهدی المهندس، پارلمان عراق به طرحی پنج بندی رأی داد که یکی از آنها، لغو درخواست کمک از ائتلاف دست‌ساز آمریکا(موسوم به ائتلاف ضدداعش) و دیگری لغو توافق امنیتی با واشنگتن است. بدیهی است ارکان و اجزای این تصمیم درست، باید به عینیت کامل برسد تا امنیت و ثبات در منطقه برقرار شود. ممانعت از این موضوع و تبدیل کردن عراق به زمین بازی آمریکا، موضوع خطرناکی است که گروه‌های مقاومت هرگز از کنار آن نخواهند گذشت.

نگاه

قاعده‌ای که آمریکا نباید فراموش کند

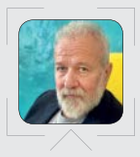

رامی الشاعر
تحلیلگر شبکه راشاتودی

عبدالفتاح البرهان، فرمانده کل ارتش سودان در تازه‌ترین اظهارات خود، از انتخاب نخست‌وزیر و اعضای شورای حاکمیتی این کشور خبر داده است. وی و همراهانش قبلا متعهد شده بودند که نهایت تلاش خود را برای ایجاد ساز و کارهای قدرت دموکراتیک در سودان به کار خواهند گرفت. آنچه در سودان می‌گذرد، موضوع بحث ما نیست. قطعا اوضاع سودان باید در داخل این کشور حل و فصل شود.

آنچه در این میان، موضوعیت و اصالت دارد به مواضع مقامات آمریکایی باز می‌گردد. جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا در بیانیه‌ای رسمی از ارتش سودان خواسته است فورا همه بازداشت‌شدگان در این کشور را آزاد کند و آنچه را «تسخیر قدرت توسط ارتش» می‌خواند، پایان دهد. سوال اصلی اینجاست آیا نگرانی کاخ سفید نسبت به تحولات سیاسی سودان و فراتر از آن، کودتا خواندن این تحولات برگرفته از یک دغدغه واقعی است یا خیر؟!

مقامات آمریکایی باید این حقیقت محض را بدانند که مردم کشورهای مختلف، حق تعیین سرنوشت خود را دارند. آنها حق دارند در جامعه شاهد ثبات، وحدت و حاکمیت باشند. ثبات کشورهای مختلف از طریق دخالت خارجی یا محاسبات بیرونی به آنها نباید تحمیل شود. این قاعده مهمی است که گویا مقامات آمریکایی هیچ‌گاه در صدد درک آن (به‌صورت عامدانه) برنیامده‌اند. همگان به یاد دارند یک بار در مارس ۲۰۱۱ میلادی، آمریکا قطعنامه‌ای را در شورای امنیت با عنوان ایجاد منطقه پرواز ممنوع در لیبی ایجاد کرد و پس از آن از این منطقه به‌عنوان مجرا و کانونی برای ضربه زدن به این کشور آفریقایی و دخالت در آن استفاده کرد.

آمریکا مدعی شده است نگران مردم کشورهای مختلف بوده و خواستار ایجاد ثبات در کشورهاست! اما این ادعا با رفتار واقعی واشنگتن در کشورهایی مانند لبنان، سوریه و... همخوانی ندارد. سوال اصلی اینجاست که چرا آمریکا به جای کمک به کشورهایی مانند لبنان برای غلبه بر بحران اقتصادی، دست به تحریم بانک‌های این کشور به اتهام حمایت از ایران و حزب‌ا... می‌زند؟! حتی آمریکا با روش‌هایی بدخواهانه، جلوی مواجهه با تحریم‌هایی که علیه لبنان وضع شده است را می‌گیرد. حتی کار به اینجا نیز ختم نمی‌شود. آمریکا با دخالت در امور داخلی کشورها، مولد منازعات گسترده‌ای در آنها بوده که هدف از استمرار آنها، زمینه‌سازی برای افزایش قدرت واشنگتن (و متحدان آن) است. آیا اینها مصادیق حمایت از مردم کشورهای مختلف است؟

درنگ

اندر فواید تزریق دوز سوم واکسن

بابک عشرتی
اپیدمیولوژیست

مدتی است تزریق دوز سوم واکسن کرونا درکشورمان آغاز و از افراد بالای ۶۰ سال خواسته‌شده برای دریافت واکسن نوبت سوم به مراکز واکسیناسیون مراجعه کنند. به این ترتیب کشور ما نیز در زمره کشورهایی قرار گرفته که در حال تزریق واکسن نوبت سوم هستند. البته این واکسیناسیون در حال حاضر برای سالمندان کشور انجام می‌شود ولی ممکن است با تامین واکسن مورد نیاز، به مرور واکسینه‌شدن سایر گروه‌های سنی هم در دستور کار قرار بگیرد. براساس آمار وزارت بهداشت تا دیروز بیش از ۱۷۸ هزار نفر در کشور دوز سوم را دریافت کرده‌اند که قطعا در روزهای آینده این عدد بزرگ‌تر خواهد شد اما با توجه به این‌که به نظر می‌رسد برخی افراد بالای ۶۰ سال برای تزریق دوز سوم یا در ضروری بودن این کار تردید دارند، باید گفت دریافت دوز سوم برای این گروه سودمند است.

درتوضیح علت سودمندی دوز سوم همین نکته بس که تاثیر واکسن کرونا نیز مثل هر واکسن دیگری با گذشت زمان کاهش می‌یابد وضروری است با دریافت دوز تقویتی، این کاهش اثرگذاری را جبران کرد. به طور مشخص در مورد افراد بالای ۶۰ سال به‌ویژه گروهی از آنها که مستعد ابتلا به نوع شدید بیماری هستند، این نگرانی وجود دارد که با کاهش اثر واکسن، پس از مدتی به سویه‌های شدید کرونا مبتلا شوند.

تحقیقات جهانی نیز نشان داده افراد دارای نقص سیستم ایمنی که بر اثر مصرف دارو پاسخ ایمنی ضعیف‌تری با تزریق واکسن در بدنشان ایجاد می‌شود، بهتر است پس از گذشت چند ماه از تزریق دوم، دوز یادآور را دریافت کنند. مطالعات جهانی همچنین با این که هنوز کامل نیست اما نشان می‌دهد شش ماه پس از تزریق دوز دوم واکسن کرونا، اثربخشی آن رو به کاهش می‌رود(این کاهش با توجه به نوع واکسن‌ها متفاوت است) که این اتفاق، دلیل خوبی برای تزریق دوز سوم در گروه‌های آسیب‌پذیر است. از آنجا که برخی مطالعات بین‌المللی نیز این فرضیه را مطرح کرده است که واکسن‌های موجود در برابر سویه‌های جدید ویروس کرونا نمی‌توانند به اندازه سویه‌های اولیه، ایمنی ایجاد کنند نیز دلیل دیگری بر لزوم دریافت دوز سوم واکسن است. هم‌اکنون تزریق دوز سوم واکسن کرونا در کشورهایی همچون انگلیس، آمریکا، سوئد، چین و... در حال انجام است و ما نیز باید این موضوع را جدی بگیریم، به‌خصوص سالمندانی که واکسن سینوفارم دریافت کرده‌اند پس از گذشت چهار ماه از تزریق دوم باید نوبت سوم را دریافت کنند. سالمندان ما باید بدانند اگر دوز سوم را دریافت نکنند ممکن است سلامت‌شان به خطر بیفتد؛ چرا که کاهش سطح ایمنی ناشی از واکسن به‌ویژه در افراد مستعد احتمال ایجاد خطر را افزایش می‌دهد.

دور دنیا

اتحادیه اروپا خواستار خویشتنداری تمامی طرف‌ها در عراق شد

اتحادیه اروپا در واکنش به حادثه سوءقصد به نخست‌وزیر عراق از تمامی طرف‌ها در این کشور خواست تا خویشتنداری در پیش بگیرند.

به گزارش اسپوتنیک، اتحادیه اروپا با صدور بیانیه‌ای در واکنش به حادثه سوء قصد به جان مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر عراق خواستار خویشتنداری تمامی طرف‌های عراقی شد. اتحادیه اروپا با صدور بیانیه‌ای در واکنش به سوء قصد به جان نخست‌وزیر عراق اعلام کرد: «اتحادیه اروپا از تمامی طرف‌ها در عراق می‌خواهد خویشتنداری کرده و در مذاکرات سیاسی مشارکت کنند».

اتحادیه اروپا همچنین با حمایت از مردم عراق ادامه داد: «ما بر تداوم حمایت از مردم عراق برای برقراری صلح در این کشور تأکید می‌کنیم». رسانه‌های عراقی بامداد یکشنبه از شنیده شدن صدای تیراندازی و انفجار در منطقه سبز بغداد و هدف قرار دادن منزل مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر این کشور در منطقه سبز خبر دادند. سرتیپ سعد معن، مدیر روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت کشور عراق تأکید کرد که هدف قرار دادن نخست‌وزیر اقدامی تروریستی و مردود است. پیش از این ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا با محکوم کردن این حادثه پیشنهاد همکاری آمریکا در تحقیقات در خصوص این حادثه را مطرح کرد. از طرف دیگر، «لیز تراس» وزیر خارجه انگلیس بیانیه‌ای در محکومیت سوءقصد علیه نخست‌وزیر عراق صادر کرد و گفت: «ما حمله شب گذشته به مصطفی الکاظمی نخست‌وزیر عراق در بغداد را محکوم می‌کنیم. از اینکه نخست‌وزیر سالم و سرحال است خیالمان راحت است اما فکرمان پیش مجروحان حادثه است».

شورش در زندان داعشی‌ها در شرق سوریه به دنبال بازدید یک هیات آمریکایی

یک زندان مملو از هزاران تروریست داعشی در شرق سوریه که تحت کنترل گروه شبه نظامی تحت حمایت آمریکا قرار دارد دیروز یکشنبه پس از بازدید هیات آمریکایی از آنجا، شاهد شورش و نافرمانی زندانیان بود.

گزارش خبرگزاری رسمی سوریه، از وقوع هرج و مرج و شورش در یک زندان مملو از هزاران زندانی داعشی در الحسکه در شمال شرق این کشور خبر داد و گفت که به دنبال آن نافرمانی عمومی و درگیری با نگهبانان زندان رخ داده است. سانا به نقل از منابع محلی گزارش داد، همزمان با وضعیت هرج و مرج و نافرمانی در زندان الحسکه، بالگردهای آمریکایی بیش از دو ساعت بر فراز این منطقه و به خصوص محوطه زندان به پرواز درآمده و بالن‌های حرارتی پرتاب کردند. این منابع تاکید کردند که شورش پس از آن رخ داد که گروهی از ارتش آمریکا شامل بازرسان و متخصصان در زمینه مذاکره برای انتقال گروهی از عناصر داعش از داخل زندان به پایگاه‌های آمریکایی در این استان وارد زندان شدند.